

Voorstel voor	algemeen bestuur	
Vergaderdatum	11 mei 2022	
Onderwerp	Opheffen geheimhouding stukken NieuWater overname aandelen WMD	
Agendapunt	6	
Portefeuillehouder	Wim Stegeman	
Opsteller/indiener	Peter Donker 088 2203333 p.donker@vechtstromen.nl Stefan Nijwening	Dick Kuiper
Vertrouwelijkheid	Nee	

Routing	Besluit
Besluit algemeen bestuur 11 mei 2022	

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld:

- de op 14 april 2021 opgelegde en bekrachtigde geheimhouding over de volgende documenten op te heffen:
 - memo financiering verwerving aandelen NieuWater;
 - afspraken zorgvuldige behandeling NieuWater;
- de op 14 april 2021 opgelegde en bekrachtigde geheimhouding over het volgende document op te heffen: Witteveen+Bos technische analyse van de waterfabriek, met uitzondering van de bijlage 'REVIEW INVESTERINGSOVERZICHT'.

II. Kernboodschap

In het voorjaar van 2021 heeft Vechtstromen de aandelen NieuWater van de Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD) gekocht.

Voorafgaand aan de koop van die aandelen heeft het dagelijks bestuur geheimhouding opgelegd over de stukken waarover het algemeen bestuur moest besluiten om die aandelen te kopen. Deze geheimhouding werd opgelegd om de onderhandelingspositie en belangen van het waterschap bij het kopen van de aandelen niet te benadelen. Het algemeen bestuur heeft deze geheimhouding bekrachtigd.

In een ontvangen verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob/Wob-verzoek) wordt gevraagd om de geheime documenten die betrekking hebben op de aankoop van de aandelen openbaar te maken. Alleen het algemeen bestuur kan de geheimhouding opheffen.

III. Waarom wordt dit voorgesteld? Wat wil het AB met het voorstel bereiken?

Bij de besluitvorming over het kopen van de aandelen NieuWater van de WMD, heeft het dagelijks bestuur geheimhouding opgelegd over de stukken die zij met het algemeen bestuur heeft gedeeld om te komen tot het besluit over de koop van de aandelen. Het algemeen bestuur heeft deze geheimhouding bekrachtigd.

Met een Wob-verzoek wordt gevraagd de geheimhouding van de genoemde documenten op te heffen en deze alsnog openbaar te maken. Alleen het algemeen bestuur kan de geheimhouding opheffen.

Indicator voor beleidsmonitoring

Niet van toepassing.

IV. Toelichting op het voorstel/ kader

(Wat is de grotere context? Waar komt het onderwerp vandaan? In welk kader kan het worden geplaatst?)

In principe zijn de vergaderingen van het algemeen bestuur, en daarmee ook de daar behandelde stukken, openbaar.

Bij bijzondere belangen, genoemd in de Wob, kan geheimhouding worden opgelegd. Hiervan is gebruik gemaakt bij het kopen van de aandelen NieuWater. Zie het voorstel voor het algemeen bestuur van 14 april 2021, kenmerk B2021/3924, voor de argumenten voor het opleggen van de geheimhouding.

Door het Wob-verzoek wordt het algemeen bestuur gevraagd zijn beslissing om geheimhouding op te leggen te heroverwegen.

Als de geheimhouding wordt opgeheven worden de stukken openbaar, net als andere stukken bij een vergadering van het algemeen bestuur.

Per 1 mei 2022 wordt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) wordt vervangen door de Wet open overheid (Woo). De Woo kent geen overgangsrecht. Dit betekent dat een Wob-verzoek ingediend voor 1 mei, na 1 mei moet worden behandeld als een Woo-verzoek. Dit geldt ook voor het beslissen over het opheffen van de geheimhouding.

V. Alternatief voorstel

Niet van toepassing.

VI. Argumenten

1.1 De financiële belangen van Vechtstromen zijn geen reden tot geheimhouding meer

De geheimhouding is opgelegd om de financiële belangen van Vechtstromen tijdens de onderhandelingen over het kopen van de aandelen NieuWater niet te schaden.¹ Informatie over de waardering van de aandelen door Vechtstromen (het bepalen van de prijs van de aandelen) en de onderhandelingsruimte daarbij kon de koop van de aandelen voor Vechtstromen negatief beïnvloeden en daarmee de financiële belangen van het waterschap in ernstige mate schaden.

Inmiddels zijn de aandelen NieuWater gekocht en is de prijs van deze aandelen bekend. Zie hiervoor het inmiddels openbare voorstel aan het algemeen bestuur van 14 april 2021, kenmerk B2021/3957.

De financiële belangen van Vechtstromen zijn dus geen reden meer om de:

- memo financiering verwerving aandelen NieuWater;
 - afspraken zorgvuldige behandeling NieuWater;
- geheim te houden.

¹ Artikel 10, lid 2, onder b, Wet openbaarheid van bestuur / Artikel 5.1, lid 2, onder b, Wet open overheid.

1.2 Het voorkomen van onevenredig voordeel of nadeel voor de WMD of derden is geen reden tot geheimhouding meer

De andere reden om geheimhouding op te leggen was:

- het voorkomen van onevenredig voordeel voor de WMD, door inzicht te bieden in de financiële achtergronden en berekeningen en de onderhandelingsstrategie van waterschap Vechtstromen; en
- het voorkomen van onevenredig nadeel voor de WMD in het geval Vechtstromen zou besluiten de aandelen niet over te nemen en WMD vervolgens in gesprek zou moeten met een andere potentiële koper.²

Ook hier geldt dat de aandelen NieuWater inmiddels zijn gekocht. Het voorkomen van onevenredig voordeel of nadeel voor de WMD of eventuele derden is niet meer aan de orde.

Het voorkomen van onevenredig voordeel of nadeel voor de WMD is dus geen reden meer om de:

- memo financiering verwerving aandelen NieuWater;
 - afspraken zorgvuldige behandeling NieuWater;
- geheim te houden.

2.1 Het voorkomen van onevenredig nadeel voor NieuWater als derde is een reden om de bijlage 'REVIEW INVESTERINGSOVERZICHT' uit het rapport Witteveen+Bos technische analyse van de waterfabriek geheim te houden

Wel kan er sprake zijn van onevenredig nadeel voor NieuWater, als betrokken partij. Dit nadeel ontstaat als de geheimhouding wordt opgeheven van de bijlage 'REVIEW INVESTERINGSOVERZICHT' uit het rapport Witteveen+Bos technische analyse van de waterfabriek (vanaf hier: de bijlage).

Uit rechtspraak volgt dat in beginsel per zelfstandig onderdeel van een document, moet worden beoordeeld of het belang van het opheffen van de geheimhouding opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling.

De bijlage bevat een gedetailleerd overzicht van investeringen en afschrijvingen van de Puurwaterfabriek. Een overzicht van gedane investeringen, maar ook toekomstige investeringen.

Het opheffen van de geheimhouding dient achterwege te blijven als de financiële belangen van NieuWater zwaarder wegen dan het belang van openbaarmaking.

Geraamde (maar ook gerealiseerde) bedragen voor de uitvoering van plannen en werkzaamheden zijn in dit verband gevoelig. Het openbaar worden van de gedetailleerde inhoud van de bijlage kan leiden tot onevenredig nadeel voor NieuWater ten tijde van het daadwerkelijk verrichten van deze investeringen.

- Het openbaar worden van de gedetailleerde inhoud van de bijlage leidt ertoe dat de bijlage voor eenieder openbaar is en derde partijen (bijvoorbeeld aannemers) hun onderhandelingspositie kunnen afstemmen op de door NieuWater gemaakte kosten- en prijsberaming voor de geplande investeringen.
- Het verzwakt daardoor de onderhandelingspositie van NieuWater richting deze derde partijen.

² Artikel 10, lid 2, onder g, Wet openbaarheid van bestuur / Artikel 5.1, lid 5, Wet open overheid.

Het nadeel is voor NieuWater onevenredig, omdat de openbaarheid van de gedetailleerde inhoud van de bijlage niet van belang is voor de democratische controle op het waterschapsbestuur (het doel van de Wob/Woo). Ook zonder het openbaar maken van de gedetailleerde inhoud van de bijlage kan de gewenste controle worden uitgeoefend. Hierbij geldt dat alleen de gedetailleerde inhoud van de bijlage geheim blijft. Wel wordt in het besluit over het verzoek om opheffing van de geheimhouding een globale beschrijving van de inhoud van de bijlage gegeven.

VII. Risico's en kanttekeningen

1. *Per 1 mei 2022 wordt de Wet openbaarheid van bestuur vervangen door de Wet open overheid*

Voor het opleggen van geheimhouding gold in 2021 (en geldt tot 1 mei 2022) de Wob. Per 1 mei 2022 wordt de Wob vervangen door de Woo, en geldt de Woo als basis voor het opleggen en heroverwegen van geheimhouding.

De (geheimhoudings)gronden van de Woo komen grotendeels overeen met die van de Wob, maar verschillen in de uitvoering.

- De (geheimhoudings)grond van het voorkomen van onevenredig nadeel kan onder de Woo alleen in uitzonderingsgevallen worden ingeroepen. Hiervan is sprake, omdat het openbaar worden van de gedetailleerde inhoud van de bijlage onevenredig nadeel voor NieuWater oplevert.
- Onder de Woo kan deze (geheimhoudings)grond alleen als een zelfstandige (geheimhoudings)grond worden toegepast. Dat wil zeggen niet in combinatie met andere (geheimhoudings)gronden. Hiervan is sprake, omdat het financiële belang van Vechtstromen geen reden voor geheimhouding meer is (zie argument 1.1).

2. *Voor het nemen van een beslissing over de geheimhouding moet meer dan de helft van de leden van het algemeen bestuur aanwezig zijn*

Op grond van artikel 37, lid 4, Waterschapswet beslist het algemeen bestuur over het opheffen van de geheimhouding van de stukken die aan hem zijn voorgelegd.

Het algemeen bestuur kan deze beslissing alleen nemen in een vergadering die door meer dan de helft van het leden van het algemeen bestuur wordt bijgewoond.

3. *Tegen het besluit kan bezwaar worden gemaakt en beroep worden ingesteld*

Het besluit van het algemeen bestuur op het verzoek om de geheimhouding op te heffen is gericht aan de indiener van het Wob-verzoek. Deze kan als belanghebbende bezwaar maken bij het algemeen bestuur tegen dit besluit en vervolgens beroep instellen bij de bestuursrechter.

Ook de leden van het algemeen bestuur kunnen als belanghebbende bezwaar maken of beroep instellen.

VIII. Financiën

Dit voorstel heeft geen directe financiële gevolgen.

IX. Communicatie

De verzoeker heeft een eerste reactie op zijn Wob-verzoek gekregen. Daarbij is waar mogelijk inhoudelijk gereageerd op het verzoek. Ook is aangegeven dat voor het openbaar maken van de documenten waar geheimhouding op rust, het algemeen bestuur eerst een besluit moet nemen om de geheimhouding op te heffen.

De beslissing over het wel of niet opheffen van de geheimhouding wordt aan de verzoeker bekendgemaakt. Daarna wordt ook gereageerd op het overgebleven deel van het Wob-verzoek.

X. Juridische zaken

Waterschapswet, geheimhouding

Op grond van artikel 37 Waterschapswet kan geheimhouding worden opgelegd.

Geheimhouding kan worden opgelegd bij aanwezigheid van een belang genoemd in artikel 10 Wob / artikel 5.1 Woo. In artikel 10 Wob / artikel 5.1 Woo staan absolute en relatieve gronden om informatie openbaar te maken en dus geheim te houden.

Op grond van artikel 37, lid 4, Waterschapswet beslist het algemeen bestuur over het opheffen van de geheimhouding van de stukken die aan hem zijn voorgelegd.

Het algemeen bestuur kan deze beslissing alleen nemen in een vergadering die door meer dan de helft van het leden van het algemeen bestuur wordt bijgewoond.

Reglement van orde

Op grond van artikel 49 van het Reglement van Orde algemeen bestuur Vechtstromen 2021 kan het dagelijks bestuur het algemeen bestuur verzoeken om gezamenlijk in een besloten vergadering te overleggen over het opheffen van de geheimhouding.

Ook het algemeen bestuur zelf kan beslissen om het verzoek in een besloten vergadering te bespreken.

Hierbij moet bedacht worden dat de betreffende geheimhouding nog steeds geldt tijdens de beraadslagingen over het voorstel om de geheimhouding op te heffen. In een besloten vergadering kan vrijelijk over proces, inhoud en argumenten worden gesproken.

Jurisprudentie

Door de bestuursrechter (Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State) is bepaald dat een Wob-verzoek om openbaarmaking van documenten die geheim zijn, ook moet worden opgevat als een verzoek om opheffing van die geheimhouding.

En dat de verzoeker belanghebbende is bij het besluit over het verzoek om opheffing van de geheimhouding.

Het besluit om de geheimhouding wel of niet op te heffen, moet de redenen (motivatie) daarvoor bevatten. En tegen het besluit kan bezwaar worden gemaakt en beroep worden ingesteld.

Besluiten over het Wob-verzoek/Woo-verzoek

Het Wob-verzoek is gericht aan het dagelijks bestuur. Daarnaast heeft het algemeen bestuur de bevoegdheid om te besluiten over Wob-verzoeken gericht aan het algemeen bestuur gedelegeerd aan het dagelijks bestuur.

Het dagelijks bestuur is dus bevoegd te besluiten over het Wob-verzoek. Wob-verzoeken worden in mandaat ambtelijk behandeld en afgedaan.

XI. Uitvoering

Het Wob-verzoek is deels beantwoord waar het niet gaat om het openbaar maken van geheime stukken.

Voor het openbaar maken van de geheime stukken, moet het algemeen bestuur eerst een besluit nemen om de geheimhouding op te heffen. Daarna kan het dagelijks bestuur het Wob-verzoek verder afhandelen.

Er is dus straks sprake van twee besluiten.

1. Een besluit van het algemeen bestuur over het al dan niet opheffen van de geheimhouding.
2. Een (vervolg) besluit van het dagelijks bestuur over het Wob-verzoek.

Procedureel – eerder genomen besluiten

	Datum	Inhoud
1.	16 maart 2021	Dagelijks bestuur Opleggen geheimhouding aan het algemeen bestuur en fractieondersteuners op grond van artikel 10, lid 2, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur op alle stukken en verhandelingen over de koop van aandelen in NieuWater tot na het formele besluit in de daartoe bevoegde organen van respectievelijk Vechtstromen en WMD.
2.	14 april 2021	Algemeen bestuur (openbare vergadering) Bekrachtiging van de door het dagelijks bestuur op 16 maart 2021 aan het algemeen bestuur en fractieondersteuners opgelegde geheimhouding op grond van artikel 10, lid 2, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur op alle stukken en verhandelingen over de koop van aandelen in NieuWater tot na het formele besluit in de daartoe bevoegde organen van respectievelijk Vechtstromen en WMD te bekrachtigen, met dien verstande dat: a. de geheimhouding na het formele besluit in de daartoe bevoegde organen van respectievelijk Vechtstromen en WMD over de koop respectievelijk verkoop van de aandelen in NieuWater komt te vervallen voor het voor het betreffende voorstel aan het algemeen bestuur en de bijhorende verslagen van de besloten beraadslagingen hierover. b. De geheimhouding blijft rusten op de onderzoeken, rapporten en adviezen uitgevoerd en uitgebracht in het kader van de due diligence.
3.	14 april 2021	Algemeen bestuur (besloten vergadering) 1. Kennis te nemen van de uitkomst van het due diligence onderzoek naar de staat van de Puurwaterfabriek en NieuWater. 2. De door WMD aan Vechtstromen aangeboden aandelen in NieuWater over te nemen en in te stemmen met de daartoe overeengekomen prijs. 3. De aankoop en transactiekosten te financieren bij de NWB Bank.

	Datum	Inhoud
		4. De garantstelling van WMD voor de door NieuWater aangegane langlopende geldlening bij de BNG Bank over te nemen.
4.	14 april 2021	Algemeen bestuur (openbare vergadering) In te stemmen met de overname van de aandelen NieuWater van de WaterleidingMaatschappij Drenthe.

XII. Bijlage(n)

1. Wob-verzoek.
2. Besluit opheffen geheimhouding stukken NieuWater overname aandelen WMD (concept).

Besluit opheffen geheimhouding stukken NieuWater overname aandelen WMD

Het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen;

gezien het advies d.d. 29 maart 2022;

gelet op de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet;

BESLUIT

1. de op 14 april 2021 opgelegde en bekrachtigde geheimhouding over de volgende documenten op te heffen:
 - a. Memo financiering verwerving aandelen NieuWater;
 - b. Afspraken zorgvuldige behandeling NieuWater;
2. de op 14 april 2021 opgelegde en bekrachtigde geheimhouding over het volgende document op te heffen: Witteveen+Bos technische analyse van de waterfabriek, met uitzondering van de bijlage 'REVIEW INVESTERINGSOVERZICHT'.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 11 mei 2022.

Het algemeen bestuur,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris